

BIJZONDERE INSEKTENSOORTEN

Three insect species that were sent to us for determination turned out to have one thing in common: they are dependent on a host for their development.

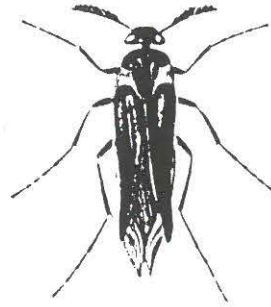
In de zomer van 1992 kregen wij herhaaldelijk telefonische berichten van gemeentelijke dierplaagbestrijders die bij het bestrijden van wespen ook andere soorten insecten aantroffen. Wij verzochten hen ons daarvan enkele exemplaren toe te zenden, zodat wij ze konden determineren.

Na onderzoek bleek dat er sprake was van de drie insectesoorten nl. *Volucella zonaria* Poda, *Metoecus paradoxus* L. en *Apalus muralis* Forster. Deze drie soorten hebben één ding gemeen: ze zijn voor hun ontwikkeling afhankelijk van een gastheer.

De soort *Volucella zonaria* Poda is een zweefvlieg behorende tot de familie *Syrphidae* (zie foto 1). De soort is niet inheems, maar komt wel uit Zuid-Europa Nederland binnen en wordt gezien op Buddleia struiken. De larven van deze zweefvliegesoort leven in bijen- en wespennesten waar ze zich voeden met afval en dode insecten.

Zweefvliegen vallen op door hun over het algemeen heldere kleuren en hun "zweefvermogen", d.w.z. het stilstaan in de lucht.

Van de keversoort *Metoecus paradoxus* L. behorende tot de familie *Rhipiphoridae*, leven zowel de kevers als de larven in de nesten van de gewone wesp (*Paravespula vulgaris* L.) (zie foto 2). Van deze keversoort is bekend dat hij zeer zeldzaam in de vrije natuur voorkomt maar daarentegen in een wespennest zeer talrijk aanwezig kan zijn. De larve ontwikkelt zich bij de gewone wesp (*Paravespula vulgaris* L.) en de duitse wesp (*Paravespula germanica* F.)

De keversoort *Metoecus paradoxus*

in grondnesten aan bosranden. De kever heeft volgens Gradl een kleine zomer- en een grotere herfstgeneratie en wordt in de regel pas in de late herfst in het vrije veld, en wel het meest in de nabijheid van wespbroedplaatsen op boomstammen gevonden. De eieren worden op de aarde gelegd in de nabijheid van waardplanten die door de wespen worden bezocht. Uit het ei ontwikkelt zich een nietig zeer beweeglijk larvestadium, dat zich aan de

De oliekever *Apalus muralis*

wespen hecht en zich in hun nest laat dragen. Daar wordt gewacht, tot de wespelarve ontwikkeld is en zich in een ingekapselde nimf heeft veranderd. Daarop vreet de keverlarve zich in deze laatste in, en verteert deze.

De keversoort *Apalus muralis* Forster behoort tot de familie van de oliekevers (*Meloidae*).

Van deze keversoort is bekend dat hij zich ontwikkelt in nesten van metselbijen (*Colletes*). De enige Midden-Europese soort van dit geslacht is herkenbaar aan

de vorm van de dekschilden (zie foto 3). De soort wordt sporadisch aangetroffen. In Nederland was hij pas twee keer gesignaleerd, nl. in Nijmegen en in Zierikzee.

In juli 1992 kregen wij via de gemeente Druten een aantal exemplaren van deze insektensoort ter determinatie toegezonden. De kevers waren aangetroffen in de voegen van een kantoorgebouw te Druten.

A.E. Brink.